

door: Lawrence Kwakye

Europese Digitale Identiteit – Een Ethische Reflectie op Vertrouwen, Veiligheid en Autonomie

[Lawrence Kwakye](#)

ArtMotivator | a medium for interactions, to crystallise change

July 11, 2025

In het licht van de introductie van de Europese Digitale Identiteit (EDI) in 2026, is het van groot belang dat beleidsmakers niet alleen oog hebben voor de technologische en juridische implementatie, maar zich ook grondig verdiepen in

de ethische, maatschappelijke en systeemgerichte implicaties van deze ingrijpende ontwikkeling.

Binnen het Me-We ethisch kader, dat gebaseerd is op zes fundamentele levenskwaliteiten, staan veiligheid en vertrouwen centraal als voorwaarden voor een gezonde, inclusieve samenleving. Beide kwaliteiten zijn nauw verbonden met het begrip identiteit.

Vertrouwen en herkenning

Vertrouwen ontstaat wanneer we iets of iemand kunnen herkennen en er een gevoel van verbondenheid mee ervaren. Dit geldt zowel voor mensen als voor instanties en systemen. In het kader van de EDI is het cruciaal dat burgers zich herkend, gezien en vertegenwoordigd voelen in de manier waarop hun digitale identiteit wordt vormgegeven en beheerd. Een systeem dat als afstandelijk, anoniem of uitsluitend wordt ervaren, zal eerder leiden tot wantrouwen dan tot vertrouwen.

De recente ervaring met overheidsmaatregelen tijdens de coronacrisis leert dat wanneer beleid als eenzijdig, top-down en zonder inspraak wordt ervaren, dit het draagvlak onder burgers kan aantasten. Ook voor de EDI geldt: transparantie, communicatie en participatie zijn sleutelwoorden.

Autonomie als hoeksteen van veiligheid

Naast vertrouwen is autonomie essentieel. Het vermogen van mensen om regie te houden over hun eigen leven – en dus ook over hun digitale identiteit – is bepalend voor de mate van ervaren veiligheid. Wanneer de zeggenschap over persoonlijke data en digitale toegang zich volledig bij overheden of externe technologiepartners concentreert, roept dit vragen op over eigenaarschap, controle en verantwoordelijkheid.

Beleidsvorming moet daarom gericht zijn op keuzevrijheid, transparantie en zelfbeschikking, waarbij het individu niet wordt gereduceerd tot een dataprofiel, maar erkend blijft als een volwaardig burger met rechten.

Systeendenken en gedeelde verantwoordelijkheid

We leven in een samenleving die sterk met elkaar verbonden is. Dit vereist een beleidsaanpak die niet fragmentarisch, maar systeemgericht is. Binnen Me-We World hebben wij, samen met Blockchain for Lean (Machiel Tesser), diverse tools ontwikkeld om beleidsprocessen, organisatieculturen en maatschappelijke dialoog te ondersteunen. Hieronder enkele voorbeelden:

- Lean Canvassen zoals *Zoek de verspillingen* en *Zoek de verbeteringen*, waarmee teams inefficiënties en verbeterpunten collectief in kaart brengen;
- Design Thinking in combinatie met System Thinking, gericht op het verkennen van maatschappelijke verhoudingen en relationele dynamiek;
- Kaartensets die belangen, rollen en perspectieven in besluitvorming visualiseren en bespreekbaar maken.

Deze tools helpen om complexe vraagstukken – zoals de EDI – vanuit meerdere perspectieven en met betrokkenheid van alle relevante stakeholders te benaderen.

De les van technologische vooruitgang

De geschiedenis toont aan dat technologische innovaties vaak met enthousiasme worden omarmd, maar zelden gepaard gaan met voldoende maatschappelijke reflectie. Veelal winnen onbewuste mentale modellen – zoals controle, efficiëntie of winstmaximalisatie – het van waarden als empathie, zeggenschap of inclusie.

Daarom is het essentieel om ethische reflectie voorafgaand aan technologische implementatie een structurele plek te geven in het beleidsproces. Dit voorkomt dat we pas achteraf stuiten op schade aan publieke waarden.

Oproep tot collectieve bewustwording

De invoering van de Europese Digitale Identiteit is meer dan een technologische upgrade – het is een maatschappelijke mijlpaal. Het biedt ons de mogelijkheid om als samenleving bewust na te denken over wie wij willen zijn in de digitale wereld, en hoe we individuele vrijheid en collectief belang daarin in balans houden.

Wij roepen beleidsmakers op om deze ontwikkeling niet louter vanuit efficiëntie of compliance te benaderen, maar als een fundamenteel democratisch vraagstuk. Alleen door samenwerking tussen overheid, burgers, ontwerpers, technici en ethici kunnen we een digitale toekomst bouwen die recht doet aan zowel het individu (Me) als het collectief (We).

Samen bouwen aan een ethisch digitaal ecosysteem

De hierboven genoemde tools zijn nu beschikbaar via ons ecosysteem. De eerste Lean Canvassen zijn te bestellen via ArtMotivator, waar Me-We World onderdeel van uitmaakt, in samenwerking met Blockchain for Lean. Gezamenlijk bouwen we aan een praktijkgerichte, ethisch verantwoorde infrastructuur die uitnodigt tot inclusieve besluitvorming.

In de toekomst willen we dit ecosysteem uitbreiden met nieuwe partners en perspectieven, om zo bij te dragen aan een breed gedragen, rechtvaardige digitale samenleving.

Relevante links:

- Producten en tools (ArtMotivator): <https://artmotivator.com/products/>
- Lean & Systeendenken (Blockchain voor Lean): <https://blockchainvoorlean.nl/>
- Me-We framework pagina: <https://me-we-world.com/the-me-we-frame/>
- https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-digital-identity_nl

